

Kinnitatud kooli direktori käskkirjaga 29.08.2024 nr 1.1-3/2024/21-1
Õppenõukogu koosoleku protokoll 05.06.2024 nr 1.1-6/2024/4-1
Hoolekogu protokoll 06.06.2024 nr 1.1-7/2024/7-1
Õpilasesindus protokoll 28.05.2024 nr 1.1.-6/2024/6-1
Muudatused kinnitatud direktori käskkirjaga 04.11.2025 nr 1.1-3/2025/37-1
Muudatused kinnitatud direktori käskkirjaga 16.06.2026 nr 1.1-3/2026/17-1

VILUSTE KOOLI ÕPPEKAVA 2024

ÜLDOSA

Sisukord

1. Õppekava reguleerimisala ja ülesehitus	3
2. Kooli eripära, väärtused, õppe- ja kasvatusesmärgid ning –põhimõtted.....	4
3. Põhihariduse alusväärtused	4
4. Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	5
5. Kooli õpilaste pädevused	6
6. Õppimise käsitlus	8
7. Õpikeskkond	9
8. I kooliaste (1.–3. klass)	10
9. II kooliaste (4.–6. klass).....	11
10. III kooliaste (7.–9. klass).....	12
11. Õppekorraldus	14
12. Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine	20
13. Põhikooli lõpetamine	23
14. Karjääriteenuste korraldus	25
15. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted ja koostöö	25
16. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.....	26
17. Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine	26

1. Õppekava reguleerimisala ja ülesehitus

Viluste Kooli õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 1 ja 2, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ redaktsiooni 08.03.2023 ja määruse lisade alusel, „Alusharidusseaduse“ (vastu võetud 11.12.2024) § 7 lg 4 ja 5 ning Vabariigi Valitsus määruse „Alushariduse riiklik õppekava“ (Vastu võetud 07.08.2025 nr 33) alusel. Kooli õppekava on Viluste Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

1.1. Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse valdkonniti koondatud ainekavad, läbivate teemade kavad, lasteaia õppekava koos tegevuskavaga, Viluste Kooli lihtsustatud õppekava üldosa ja ainekavad.

1.2. Põhikooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.–3. klass;
- 2) II kooliaste – 4.–6. klass;
- 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

Lasteaias töötab kaks liitühma, kus õpivad lapsed vanuses kaks kuni seitse aastat.

Rühmade nimetused on:

- 1) Õnneseen;
- 2) Õnnetriin.

1.3. Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) kooli eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
- 2) tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
- 3) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- 4) ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 5) õppe ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
- 6) hindamise korraldus;
- 7) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 8) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- 9) karjääriteenuste korraldus;
- 10) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- 11) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.4. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti lisades 1 -11.

1.5. Õppekava läbivate teemade kirjeldused esitatakse õppekava üldosa lisas 12.

1.6. Lasteaia õppekava esitatakse täismahus õppekava üldosa lisas 13.

1.7. Viluste Kooli lihtsustatud õppekava esitatakse täismahus õppekava üldosa lisas 14.

1.8. Viluste Kooli loovtööde koostamise ja läbiviimise juhend esitatakse täismahus õppekava üldosa lisas 15.

2. Kooli eripära, väärtused, õppe- ja kasvatuseesmärgid ning –põhimõtted

Viluste Kool on kaasaegse ja turvalise õpikeskkonnaga kool, kus vastastikuse lugupidamise õhkkonnas omandavad lapsed mitmekülgset haritud kollektiivi juhendamisel ja suunamisel võimetekohast haridust.

Viluste Kool loob õpi-, arengu- ja kasvukeskkonna, mis tagab tingimused tervikliku isiksuse kujunemiseks.

Viluste Koolis väärtustatakse kodukoha kultuurilugu, looduskeskkonda ning tervislikke eluviise.

Viluste koolis märgatakse õppija hariduslikke erivajadusi, kujundatakse õppijale sobiv õpikeskkond ning tagatakse vajalik tugi.

Kooli missioon

Viluste Kooli missioon on olla avatud ja lapsekeskne haridusasutus, mis loob lastele võrdsed võimalused igakülgselt kehaliseks, emotsionaalseks ning intellektuaalseks arenguks.

Kooli visioon

Viluste Kool on jätkusuutlik, turvalise õpi-, mängu- ja kasvukeskkonnaga kool, kus omandatakse oskused kaasaegses maailmas hakkama saamiseks ning arvestatakse iga lapse eripäraga.

3. Põhihariduse alusväärtused

- 3.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 3.2. Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- 3.3. Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad «Eesti Vabariigi põhiseaduses», ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväarikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- 3.4. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

4. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

4.1. Põhikooli sihiseade

- 1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 2) Viluste Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- 3) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 4) Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 5) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- 6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- 7) Viluste Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

4.2. Põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes

- 1) Lihtsustatud õppe sihiseade lähtub põhikooli riikliku õppekava üldosa §-s 3 sätestatust, arvestades seejuures lihtsustatud õppel õpilaste individuaalseid hariduslikke erivajadusi. Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.
- 2) Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 koostatakse igale lihtsustatud õppe õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.
- 3) Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse minimaalselt, aga sel määral, et üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud.

- 4) Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohendada oma käitumist ja õpitegevust.
- 5) Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.
- 6) Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel töö ja avalikus elus.
- 7) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö erinevate osaliste vahel. Tähtis on õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanemate koostöö (ühised nõudmised, samalaadne abi jms). Vajaduse korral kaasatakse tugispetsialiste väljastpoolt kooli, kohaliku omavalitsuse esindajaid jt.

4.3. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

- 1) Toetada laste kehalist-, vaimset- ja sotsiaalset, kõlbelist ja esteetilist arengut, et kujuneksid eeldused igapäevases elus toimetulekuks ning koolis õppimiseks;
- 2) luua lapsele arengut soodustav keskkond, tagada turvatunne ja eduelamused;
- 3) luua tingimused lapse kasvamiseks teisi arvestavaks, avatuks, tundlikuks;
- 4) toetada lapse huvi hankida teadmisi ja saada kogemusi ümbritseva elu, looduse ja nähtuste kohta;
- 5) soodustada lapse kasvamist vastutus-, otsustus- ja valikuvõimeliseks;
- 6) soodustada käitumist vastavalt käitumisnormidele;
- 7) arendada koostööd;
- 8) toetada last ümbritseva elu mõistmisel ja maailma, kui terviku tunnetamise kujunemisel;
- 9) toetada ning abistada vanemaid õppe- ja kasvatusküsimuste lahendamisel, vajadusel nõustada vanemaid.

5. Kooli õpilaste pädevused

- 5.1. Pädevus on teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.
- 5.2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülelised pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- 5.3. Üldpädevused on:
  - 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

- 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
  - 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleem
  - 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
  - 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
  - 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
  - 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
  - 8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.
- 5.4. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus.

5.5. Viluste Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) kehaline kasvatus;
- 3) kunstained;
- 4) loodusained;
- 5) matemaatika;
- 6) sotsiaalsained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) võõrkeeled;
- 9) valikainete õppekavad.

5.6. Üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse detailsemalt kooli õppekava üldosas ning klassiti esitatud ainekavades.

5.7. Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

6. Õppimise käsitlus

6.1. Viluste Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatusgevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennat hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

6.2. Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutatust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

6.3. Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupäraselt soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

6.4. Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;

- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastemega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.
- 9) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- 10) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

7. Õpikeskkond

- 7.1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 7.2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 7.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
  - 1) osaleb kogu koolipere;
  - 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
  - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
  - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
  - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende enesuse vähendamisest;
  - 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
  - 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
  - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
  - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;

- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

7.4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- 7) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

8. I kooliaste (1.–3. klass)

8.1. I kooliastmes taotletavad pädevused

- 1) Esimese kooliastme lõpus õpilane:
- 2) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 3) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 4) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 5) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 6) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 7) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 8) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates elualdkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 9) käitub loodust hoidvalt;
- 10) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 11) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;

- 12) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 13) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 14) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 15) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 16) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

8.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

- 1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:
  - 2) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
  - 3) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
  - 4) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
  - 5) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
  - 6) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
  - 7) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

8.3.2. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

8.3.3. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

9. II kooliaste (4.–6. klass)

9.1. II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;

- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

9.2. Õppe ja kasvatuselõpetused II kooliastmes

8.3.2. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuselõpetuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

8.3.3. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutest rollidest.

10. III kooliaste (7.–9. klass)

10.1. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;

- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

10.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

11. Õppekorraldus

11.1. Kohustuslikud ja valikõppeained

11.1.1. Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) kehaline kasvatus;
- 3) kunstained;
- 4) loodusained;
- 5) matemaatika;
- 6) sotsiaalsained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) võõrkeeled.

11.1.2. Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- 1) informaatika ainekava;
- 2) usundiõpetuse ainekava.

11.2. Õppekava läbivad teemad

11.2.2. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

11.2.3. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlejad, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainete üleseid, klasside vahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

11.2.4. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja

- töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
  - 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
  - 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
  - 5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;
  - 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
  - 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
  - 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

11.3. Õppe ja kasvatuskorralduse alused

- 11.3.1. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.
- 11.3.2. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas (näiteks ühe nädalatunniga õppeained).
- 11.3.3. Õpilase nädala õppekoormus õppetundides on:
  - 1) 1. klassis 20;

- 2) 2. klassis 23;
  - 3) 3. klassis 24 (lihtsustatud õppekava järgi õppiva õpilasel 25);
  - 4) 4. klassis 25;
  - 4) 5. klassis 27 (lihtsustatud õppekava järgi õppiva õpilasel 28);
  - 5) 6. ja 7. klassis 30;
  - 6) 8. ja 9. klassis 32.
- 11.3.4. Eesti õppekeelelega koolis või klassis õpitakse eesti keelt ainekava „Eesti keel“ järgi. Kui eesti õppekeelelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel.
- 11.3.5. A-võõrkeelena õpitakse inglise, saksa või prantsuse keelt. B-võõrkeelena õpitakse saksa või vene keelt. A- ja B-võõrkeele valib kool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove.
Õpilane, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei pea õppima B-võõrkeelt.
- 11.3.6. Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel. B-võõrkeele rühm avatakse, kui rühma täituvus on vähemalt viis õpilast.
- 11.3.7. Usundiõpetust õpetatakse vaid riiklikus õppekavas toodud ainekava järgi.
- 11.3.8. Viluste Kooli tunnijaotusplaanis olevaid lisatunde võib lapsevanemate soovi korral õppenõukogu otsusega kasutada õppeainete süvendatud õpetamiseks. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu pädevuste saavutamiseks. Kooli tunnijaotusplaani koostamisel on võimalik I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine kooli õppekavas.
- 11.3.9. Õppe ja kasvatuse ajakasutus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse kooli õppekavas, arvestades «Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses» sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning lõigetes 4 ja 5 toodud tunnijaotusplaani
- 11.3.10. Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus:

Viluste Kooli tunnijaotusplaan:

	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel	19		5	8	6	11	1	6	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
A-võõrkeel	3				3	9	2	4	4	3	9		3	3	3
B-võõrkeel						3				3	9		3	3	3
Matemaatika	10	3	4	4	5	13	2	5	5	5	13	1	5	4	5
Loodusõpetus	3	1	2	1	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5	0,5	2/1	2	2
Bioloogia											5	0,5	1/2	2	2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Ajalugu						3			1	2	6		2	2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
Inimese- ja loodusõpetus															
Ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
Kunst	4,5	0,5	2	2	1	3		1	1	1	3		1	1	1
Tööõpetus	4,5	0,5	2	1	2			1							
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus						5			2	2	5		2	2	1
Kehaline kasvatus	8	1	3	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Informaatika							3	1	1	1		2	1	1	
Usundiõpetus		1		1											
KOKKU:	61	7	20	23	24	73	9	25	27	30	90	4	30	32	32

Viluste Kooli lihtsustatud õppekava tunnijaotusplaan

Õppeained Klass	Õppetundide arv nädalas								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
A-võõrkeel	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikõppeained	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Lasteaia õppekava tunnijaotusplaan

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad	Lasteasutuse õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused	Tegevuskordi nädalas		
		kuni 3-aastased	3-5 a ja 5-6 a	6-7 a
Keel ja kõne	Kuulamine ja kõnelemine	2	3	2
	Lugemine ja kirjutamine		1	2
Matemaatika	Vaatlemine ja uurimine	1	1	3
Kunst	Võrdlemine ja arvutamine	1	1	2
Muusika	Liikumistegevused	2	2	2
Liikumine	Muusikategevused	2	2	2
	Kunstitegevused	1	2	2

- 11.3.11. Kool korraldab 8. õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.
- 11.3.12. Loovtöö temaatika teatatakse 8. klassi õpilastele õppeaasta algul. Loovtöö vormi ja teema täpsustavad õpilased koostöös aineõpetajaga hiljemalt esimese trimestri lõpuks. Loovtöö kaitsmine toimub kolmandal trimestril koolidirektori poolt moodustatud komisjoni ees.
- 11.3.13. Loovtöö ja projekti tulemuste vormistamisel peab järgima kooli poolt kehtestatud loovtöö ja projekti tulemuste vormistamise nõudeid, mis on esitatud õppekava lisas nr 2: „Viluste Kooli loovtööde koostamise ja läbiviimise juhend“.
- 11.3.14. Lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik.
- 11.3.15. Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

11.4. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

- 11.4.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- 11.4.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- 11.4.3. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (integreeritud karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.
- 11.4.4. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või kooliaasta algul.

11.5. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

- 11.5.1. Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada «Eesti keel teise keelena» ainekava alusel.
- 11.5.2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õpest. Õppe toetamiseks võib kasutada ressursi ainevaldkondade nädalatundide arvust ja maksimaalsest lubatud nädalakoormusest.
- 11.5.3. Liikumispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat.
- 11.5.4. Kõnepuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õpest.
- 11.5.5. Kuulmispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õpest. Lisanduvad keeleõppe tunnid võib asendada viipekeele õppega.
- 11.5.6. Nägemispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.
- 11.5.7. Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe

vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

11.5.8. Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

12. Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine

12.1. Hindamine

12.1.1. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

12.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

12.1.3. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kolm korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.

12.1.4. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse Viluste Kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

12.1.5. Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele on esitatud kooli kodukorras.

12.2. Kujundav hindamine

12.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

12.2.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja

läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

- 12.2.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 12.2.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

12.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 12.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 12.3.2. Hindamisel viie palli süsteemis:
  - 1) hindegaga «5» ehk «väga hea» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
  - 2) hindegaga «4» ehk «hea» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
  - 3) hindegaga «3» ehk «rahuldav» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
  - 4) hindegaga «2» ehk «puudulik» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
  - 5) hindegaga «1» ehk «nõrk» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 12.3.3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.
Miinust hinde järel võib õpetaja kasutada, kui töö tulemus on antud hinde skaala alumise piiri lähedal (2%).
- 12.3.4. Esimeses klassis hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi kokkuvõtivate hinnetega alates teisest trimestrist. Esimesel trimestril kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Kirjeldavas sõnalisel hinnangus annab klassijuhataja lapsevanemale tagasiside õpilase arengu kohta esimesel trimestril.

12.4. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

- 12.4.1. Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist.
- 12.4.2. Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kool õpilase või lapsevanema kirjaliku põhjendatud taotluse alusel. Otsusest teatab kool õpilast ja lapsevanemat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.
- 12.4.3. Kui õpilane või lapsevanem ei ole otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole viie tööpäeva jooksul arvates otsuse teadasaamisest.

12.5. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

- 12.5.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis.
- 12.5.2. Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse kokkuvõtvatest hinnetest.
- 12.5.3. 1. klassi õpilasi hinnatakse alates teisest trimestrist. Esimese trimestri lõpus annab õpetaja õpilasele kokkuvõtva kirjeldava hinnangu, milles peab selgelt kajastuma, kui võrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 12.5.4. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne jäänud panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
- 12.5.5. Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, osalemine õpiabirühmas jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatud, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 12.5.6. Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 12.5.7. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk». Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu või õppeperioodi lõpul õpilase individuaalse kava alusel. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 12.5.8. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 12.5.9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne

- «puudulik» või «nõrk». Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 12.5.10. Õppenõukogu otsusega jäetakse klassikursust kordama 9. klassi õpilane punktides 13.9 ja 13.11 nimetatud juhul, kui õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja ei esita kirjalikku avaldust põhikooli lõpetamiseks. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 12.5.11. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 12.5.12. Lõikes 12.5.6 ja 12.5.11 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
- 12.5.13. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

13. Põhikooli lõpetamine

- 13.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 13.2. Põhikooli lõputunnistus väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel lihtsustatud õppe õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad” ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami.
- 13.3. Ühtse põhikooli valikeksami võib õpilane sooritada erialase lõpueksami või kutseeksamina. Põhikooli lõpetamiseks õpilase valitud saksa või prantsuse keele põhikooli lõpueksami võib käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud tingimustel ja korras asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga samas aines.
- 13.4. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.
- 13.5. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.
- 13.6. Lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 lõike 2 alusel kehtestatud tingimustest ja korrast.
- 13.7. Lihtsustatud õppel õppiv õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele kui teise keele koolieksami.

- 13.8. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad” ning kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 13.9. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on:
- 1) kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne;
  - 2) ühes õppeaines „nõrk” või „puudulik” aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. „Nõrk” või „puudulik” aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines;
  - 3) kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 13.10. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda lihtsustatud õppe õpilasele, kellel on kuni kaks koolieksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 13.11. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda lihtsustatud õppe õpilasele, kellel on:
- 1) kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne;
  - 2) ühes õppeaines „nõrk” või „puudulik” aastahinne ning kes on ühe koolieksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. „Nõrk” või „puudulik” aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest koolieksamil ei tohi olla samas õppeaines;
  - 3) kolm koolieksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 13.12. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruises sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 13.13. Õpilane, kellele on vastavalt keeelseadusele väljastatud eesti keele oskuse C1-taseme tunnistus, ei pea sooritama eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamit.
- 13.14. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Viluste Koolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse peatükis 13.9. sätestatust.

14. Karjääriteenuste korraldus

14.1. Karjääriteenuste korraldus

- 14.1.1. Karjääriteenuste korraldus toimub läbivate teemade kaudu kõikides õppeainetes ja klassides.
- 14.1.2. Läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainete üleseid, klasside vahelisi ja ülekoolilisi projekte.
- 14.1.3. Läbiva teemaga „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- 14.1.4. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.
- 14.1.5. Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja tundide pidamisel:

põhikooli riikliku õppekava üldosa sihiseadest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral);

11.2.1.2 kooli eripärast;

11.2.1.3 konkreetsetes klassis või rühmas olevate õpilaste tasemest, huvidest, haridus- ja karjääriplaanidest;

11.2.1.4 läbivatest teemadest ja üldpädevustest;

11.2.1.5 igapäevaelust.

11.2.2 Õpetajate tööd suunavad, kontrollivad ja tagasisidestavad õppealajuhataja ja direktor.

11.2.3 Igale alustavale õpetajale on määratud mentor.

15. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted ja koostöö

15.1. Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja tundide pidamisel:

15.1.1. põhikooli riikliku õppekava üldosa sihiseadest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral);

15.1.2. kooli eripärast;

15.1.3. konkreetsetes klassis või rühmas olevate õpilaste tasemest, huvidest, haridus- ja karjääriplaanidest;

15.1.4. läbivatest teemadest ja üldpädevustest;

15.1.5. igapäevaelust.

15.1.6. Õpetajate tööd suunavad, kontrollivad ja tagasisidestavad õppealajuhataja ja direktor.

15.1.7. Õpetajad teevad koostööd ainesektsioonides, õppenõukogudes, korralistel koosolekutel ning jagavad kogemusi kolleegidega sisekoolitustel ja suhtlemisel.

15.1.8. Õpetajad peavad regulaarselt nõu kooli tugispetsialistidega.

15.1.9. Alustav õpetaja saab kooli poolse mentori.

15.1.10. Klassijuhataja saab vajaliku informatsiooni õpilaste kohta aineõpetajate käest.

16. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

- 16.1. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Viluste Kooli õppekava õpitulemustega.
- 16.2. Kavandatavad projektid antakse arvamuse avaldamiseks õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele.
- 16.3. Direktor kinnitab projektid enne õppeaasta algust.

17. Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine

- 17.1. Riikliku õppekava alusel koostab põhikool kooli õppekava. Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- 17.2. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- 17.3. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 17.4. Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad ning läbivate teemade kavad.

Lisad Viluste Kooli õppekavale

- LISA 1 Keele ja kirjanduse ainekava
- LISA 2 Kehalise kasvatuse ainekava
- LISA 3 Kunstiainetes ainekava
- LISA 4 Loodusainetes ainekava
- LISA 5 Matemaatika ainekava
- LISA 6 Sotsiaalainetes ainekava
- LISA 7 Tehnoloogia ainekava
- LISA 8 Võõrkeelte ainekava
- LISA 9 Informaatikaõpetuse ainekava
- LISA 11 Usundiõpetuse ainekava
- LISA 12 Õppekava läbivad teemad
- LISA 13 Lasteaia õppekava
- LISA 14 Põhikooli lihtsustatud õppekava
- LISA 15 Viluste Kooli loovtööde koostamise ja läbiviimise juhend